

PRESUDA SUDA

16. prosinca 1976.(*)

U predmetu 33/76,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku, na temelju članka 177. Ugovora o EEZ-u, koji je uputio Bundesverwaltungsgericht (VII. vijeće) (Savezni upravni sud, Njemačka) u postupku između

1. Rewe-Zentralfinanz eG, Köln,

2. Rewe-Zentral AG, Köln

i

Landwirtschaftskammer für das Saarland, Saarbrücken (Saarska poljoprivredna komora),

o tumačenju članaka 5. i 9. te članka 13. stavka 2. Ugovora o EEZ-u,

SUD,

u sastavu: H. Kutscher, predsjednik, A. M. Donner i P. Pescatore, predsjednici vijeća, J. Mertens de Wilmars, M. Sørensen, A. J. Mackenzie Stuart, A. O'Keeffe, G. Bosco i A. Touffait, suci,

nezavisni odvjetnik: J. P. Warner,

tajnik: A. Van Houtte,

donosi sljedeću

Presudu

- 1 Rješenjem od 23. siječnja 1976., koje je tajništvo Suda zaprimilo 6. travnja 1976., Bundesverwaltungsgericht (Savezni upravni sud, Njemačka) uputio je Sudu na temelju članka 177. Ugovora o EEZ-u tri prethodna pitanja o člancima 5. i 9. te članku 13. stavku 2. Ugovora o EEZ-u.
- 2 Pitanja su postavljena u okviru postupka koji se odnosi na pristojbe koje su pri uvozu francuskih jabuka 1968. godine podnositelji revizije platili za fitosanitarni pregled, a takve je pristojbe Sud u presudi od 11. listopada 1973. u predmetu 39/73 (Zb., 1973., str. 1039.) smatrao istovjetnima carinama.

Zahtjeve podnositelja revizije za poništenje odluka kojima se nalaže plaćanje pristojbi te zahtjeve za povrat plaćenih iznosa (zajedno s kamatom) druga stranka u revizijskom postupku odbacila je uz obrazloženje da su nedopušteni zbog nepoštovanja rokova

određenih u članku 58. Verwaltungsgerichtsordnunga (Zakon o upravnosudskom postupku).

- 3 Prvo pitanje glasi ima li državljanin Zajednice na temelju prava Zajednice, u slučaju kada upravno tijelo države članice prekrši zabranu davanja s istovrsnim učinkom kao carine (članci 5. i 9. te članak 13. stavak 2. Ugovora o EEZ-u), pravo na poništenje ili opoziv upravne mjere i/ili povrat plaćenog iznosa čak i ako je prema postupovnim pravilima nacionalnog prava rok za osporavanje valjanosti upravne mjere istekao.

Drugo pitanje glasi vrijedi li navedeno barem u slučaju kada je Sud već presudio da postoji povreda zabrane određene pravom Zajednice.

Treće pitanje glasi treba li, ako se smatra da prema pravu Zajednice postoji pravo na povrat, platiti i kamatu na predmetni iznos i ako je odgovor potvrđan, od kojeg dana i po kojoj stopi.

Prvo pitanje

- 4 I tuženik i nacionalni sud slažu se da su predmetne pristojbe bile naplaćene protupravno.

Ipak treba pojasniti da iako se na neposredan učinak članka 13. stavka 2. Ugovora o EEZ-u bilo moguće pozvati tek od 1. siječnja 1970., odnosno od kraja prijelaznog razdoblja, naplaćivanje predmetnih pristojbi već je i prije bilo protupravno na temelju članka 13. stavka 1. Uredbe Vijeća br. 159/66/EEZ od 25. listopada 1966. (SL 192 od 27. listopada 1966.) kojim su za voće i povrće one bile ukinute s 1. siječnja 1967.

- 5 Zabrane iz članka 13. Ugovora i članka 13. Uredbe br. 159/66/EEZ imaju neposredan učinak i građanima dodjeljuju prava koja su nacionalni sudovi dužni štititi.

Primjenom načela suradnje iz članka 5. Ugovora nacionalnim je sudovima povjerena briga za osiguranje pravne zaštite koja za građane proizlazi iz neposrednog učinka odredaba prava Zajednice.

Prema tome, kada ne postoje pravila Zajednice u tom području, na nacionalnom je pravnom poretku svake države članice da odredi nadležne sudove i postupovna pravila sudskih pravnih sredstava kojima se osigurava zaštita prava koja državljanji imaju na temelju neposrednog učinka prava Zajednice, pri čemu takva pravila ne smiju biti nepovoljnija od onih koja se odnose na slična pravna sredstva nacionalnog prava.

Prema potrebi, članci 100. do 102. i članak 235. Ugovora omogućavaju poduzimanje odgovarajućih mjer kako bi se otklonile razlike između zakona i drugih propisa u državama članicama ako bi one mogле narušiti funkcioniranje zajedničkog tržišta ili mu štetiti.

U slučaju nepostojanja takvih mjer usklađivanja, prava koja proizlaze iz prava Zajednice treba ostvarivati pred nacionalnim sudovima u skladu s uvjetima određenima nacionalnim pravom.

Dručjije bi bilo samo ako bi zbog tih pravila i rokova u praksi bilo onemogućeno ostvarivanje prava koja su nacionalni sudovi dužni štititi.

To nije slučaj kada su određeni razumni zastarni rokovi.

Naime, određivanje takvih rokova za pravna sredstva porezne naravi predstavlja primjenu temeljnog načela pravne sigurnosti kojim se istovremeno štite i porezni obveznik i predmetno upravno tijelo.

- 6 Stoga na prvo pitanje valja odgovoriti da pravo Zajednice u svojem sadašnjem stanju ne sprečava da se u odnosu na zahtjev državljanina koji pred nacionalnim sudom osporava odluku državnog tijela zbog nespojivosti s pravom Zajednice istakne prigovor isteka zastarnih rokova propisanih nacionalnim pravom, pri čemu se podrazumijeva da postupovna pravila sudskega postupka ne mogu biti nepovoljnija od onih koja se odnose na slična pravna sredstva nacionalnog prava.

Drugo pitanje

- 7 Činjenica da se Sud izjasnio o pitanju povrede Ugovora ne utječe na odgovor na prvo pitanje.

Treće pitanje

- 8 S obzirom na odgovor na prvo pitanje, treće pitanje postalo je bespredmetnim.

Troškovi

- 9 Troškovi vlade Savezne Republike Njemačke, vlade Talijanske Republike, vlade Ujedinjene Kraljevine i Komisije Europskih zajednica, koje su podnijele očitovanja Sudu, ne nadoknađuju se.

Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je суду da odluči o troškovima postupka.

Slijedom navedenog,

SUD,

u odgovoru na pitanja koja mu je rješenjem od 23. siječnja 1976. uputio Bundesverwaltungsgericht (Savezni upravni sud), odlučuje:

- 1. Pravo Zajednice u svojem sadašnjem stanju ne sprečava da se u odnosu na zahtjev državljanina koji pred nacionalnim sudom osporava odluku državnog tijela zbog nespojivosti s pravom Zajednice istakne prigovor isteka zastarnih rokova propisanih nacionalnim pravom, pri čemu se podrazumijeva da postupovna pravila sudskega postupka ne mogu biti nepovoljnija od onih koja se odnose na slična pravna sredstva nacionalnog prava.**
- 2. Činjenica da se Sud izjasnio o pitanju povrede Ugovora ne utječe na odgovor na prvo pitanje.**

Objavljeno na javnoj raspravi u Luxembourgu 16. prosinca 1976.

[Potpisi]

* Jezik postupka: njemački

RADNI PRIJEVOD